LHOCÁNEK

informační letáček obce Lhotsko, jaro 2020

Úvodem

asi nikdo z nás na letošní jaro jen tak nezapomene. Člověk, jako by se probudil ve špatném snu, během kterého se na vás v obchodě dívají neznámé, rouškou zahalené tváře. S rukavicemi vám zamávají a vy ještě chvilku přemýšlíte, kdo to vlastně byl a tzv. SOCIAL DISTANCING - společenský odstup, je nové slovíčko, jehož význam jsme poznali. Původně naplánované kulturní i sportovní akce v obci, byly odvolány. I tradice Velikonoc se letos odehrála jen v rodinných kruzích. Nemohu mluvit za všechny, ale myslím, že právě pro nás „lid valašský" je nesetkávání se s přáteli asi největší zkouška. Naopak jsme však dostali „příležitost", kdy se zastavíme uvnitř našich rodin. Každý s tímto časem nakládá jinak, někdo se snažil šít roušky, jiný se věnoval dětem, vnoučatům a jiní zúročili práce na zahradě i kolem domu. Ať tak či tak, pro nás všechny je toto období náročnou zkouškou. A vlastně nejen pro nás, ale i pro naše děti, kdy první moment nadšení a euforie z „koronavirových prázdnin, vyprchal během dvou týdnů bez možnosti společného dovádění venku.

Chci poděkovat sboru dobrovolných hasičů ve Lhotsku, kteří rozvezli dezinfekci i bavlněné roušky. Také jsme projednávali krizový postup v této situaci. Jsme připraveni pomoci rodinám, které by tato nemoc zasáhla (základní potravinové dodávky jídla, dezinfekce). Pevně věřím, že společně to opravdu zvládneme!♥♡ Záleží opravdu na každém z nás a jeho přístupu. Nebojte se zeptat souseda, zda něco nepotřebuje a naopak si umět i o případnou pomoc říct, vše je jen o nás. Vždyť jako národ, což se ukázalo i během této nelehké doby, jsme nesmírně šikovní a tvořiví lidé! Stále platí maximální ostražitost a zvýšená hygienická opatření. Vám všem, kteří toto zvládáte a respektujete, patří také moje velké poděkování.

V závěru mi dovolte citovat slova mojí kamarádky, ona je „tak jinak napojená na přírodu – taková ta přírodní bohyňa."

„Celé je to o zodpovědnosti vůči sobě a tedy i vůči ostatním. Máme se vzpamatovat a skutečně milovat a ctít Zemi. Je to lekce a budou další, pokud se neponaučíme. Vše však zvládneme, s nohami na zemi a láskou v srdci. Jde o jakési zastavení napříč celým světem a není to náhodou to, co potřebujeme? Zastavit se a rozhlédnout kolem sebe, pohledět přírodě do očí, pobyt s dětmi doma a na chvíli vypnout.."

Mějte se pokud možno hezky slunečně a věřme v lepší dny♡☺☼ Hanka Geržová

Info COVID 19 *jako obec jsme nakoupili z vlastních prostředků dezinfekci, jelikož z původní dodávky 6 litrů z kraje by na domácnost vyšla asi jedna štamprle. Také jsme nakoupili bavlněné roušky, šité v Liptále. Dezinfekce ANTICOVID – použitelná na dezinfekci rukou, ale i celých ploch. Naše snaha byla nakoupit nano-roušky firmy Respilon (Brno) tzv. virus killery – s obsahem oxidu mědi, ty dokážou tento virus přímo zabít. Jelikož se firma dostala přes nouzové stavy do potíží s dovozem zboží i celé výrobní linky, tak nám je momentálně nestihli dodat. Nicméně i nadále máme o tyto ochranné ústenky pro naše občany zájem a budeme se snažit je získat.*

Rozvoz roušek a dezinfekcí SDH Lhotsko březen 2020

Nezapomínejte:

jste-li v kontaktu s více lidmi – noste roušku,
v obchodech vždy používejte jednorázové rukavice - nedotýkejte se holýma rukama nákupních vozíků, dodržujte odstup, plaťte kartou, klíče od auta i mobil dezinfikujte

Naše odpady

Obec je hlavním garantem systému nakládání s komunálním odpadem, který vzniká na našem území.
Zákon o odpadech ukládá obcím jako původcům komunálního odpadu řadu povinností.
Jejich plnění **přispívá k zajištění čistoty obce, ale je také důležitou službou pro občany.**
V případě, že bychom své neplnili, **vystavujeme se sankcím za neplnění zákona o odpadech**. Obec je ze zákona původcem komunálního odpadu. Stáváme se jím okamžikem, kdy odložíte odpad na místě k tomu určeném.
Komunální odpady zahrnují: směsný komunální odpad, separovaně sbírané složky (papír, plast, sklo, nápojové kartóny), nebezpečný odpad, objemný odpad, odpad ze zahrad a parků atd.
Povinnosti obce zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného **fyzickými nepodnikajícími osobami na našem katastrálním území.**
Komunálním odpadem však nejsou odpady od živnostníků, nebo právnických osob.
Likvidace těchto odpadů již není naší povinností a musí si je zabezpečit tyto subjekty zvlášť nebo smluvně v součinnosti s námi za smluvní úhradu – pokud si ovšem odpady neřeší sami.
Obec vydala novou obecně závaznou vyhlášku k problematice **nakládání s komunálním odpadem.**
Od ledna 2020 máme povinnost zajistit místo pro soustřeďování **jedlých olejů a tuků** (mimo režim biologicky rozložitelných odpadů). Smyslem této nové povinnosti je minimalizovat objem olejů a tuků v kanalizaci.
Tuto sběrnou nádobu najdete mezi kontejnery na tříděný odpad u KD – oleje vhazujete zašroubované v pet lahvích.

Odpady
můžeme předat pouze firmě, která je k této činnosti oprávněná a má na to povolení krajského úřadu.
*Pro nás je touto firmou Marius Pedersen a.s. Firma vede naprosto přesnou evidenci našich odpadů, a dle této evidence se provádí rovněž úhrada za provedené svozy. Likvidace odpadů bude do budoucna neustále náročnější jak technologicky, tak finančně a budeme si muset na to zvyknout. Odpady se dělí na 2 hlavní kategorie – **odpad nebezpečný a ostatní**. V letošním roce jsme předali celkem **87,65 tun.***

Z toho množství bylo 61,67 tun odpadu komunálního, 10,67 objemného odpadu (jarní a podzimní svoz), 3,7 tun biologicky rozložitelného odpadu, 2,519 tun plastů, 4,520 tun skla a 3,180 tun lepenky. Ostatní množství tvoří emulze, pneumatiky léčiva , rozpouštědla, pesticidy.
Do uvedeného množství se nezapočítávají mrazničky televize a zářivky, kterých bylo cca 400 kg.

VODA nad zlato

Ne všichni v naší obci mají tu možnost zásobovat se ze svého vlastního zdroje. No a i když, tak to nemusí být s kapacitou nebo i kvalitou nijak slavné. Málokdo z nás si nechává udělat každý rok rozbor vody. Je dlouhodobým trendem nejenom na Moravě v naší republice i okolních zemích postupné snižování hladiny, což se velmi nepříznivě projevuje na vydatnosti jak studní, tak i hlubokých vrtů. Tento trend je dlouhodobá záležitost a prognózy hydrologů jsou velmi velmi nepříznivé a již i pro tento rok. Nemusíme být velkými odborníky, abychom to již sami neviděli – letošní zima bez sněhu tj. bez zásobárny podzemní vody. I v televizi dost často slyšíme jak nějaká obec je bez vody a musí vodu dovážet a to dlouhodobě. Naštěstí u nás zatím tento problém nenastal. Zdůrazňujeme, že zatím.
Máme tu výhodu že máme svůj vodní zdroj, který vlastníme o kterém můžeme rozhodovat.
Jsou to dva hluboké vrty včetně vodojemů technologického vybavení a dezinfekce - bez této se provoz žádného zdroje neobejde. V současné době je na něj napojeno 40 nemovitostí.
Tento provoz je pro naši malou obec finančně náročný, mohli bychom jej provozovat i levněji - máme tady nabídku z Bratřejova - napojení části jejich obce, tím bychom dokázali provoz značně zlevnit , ALE je tady to **ale** za jakou cenu?
Cena vody se dnes opravdu nedá vyjádřit penězi. Naší prioritou je zachování této kapacity jenom pro naše občany a nechceme se zavázat k něčemu, co by nás v budoucnu mohlo mrzet.
*Vodní zdroj je dlouhodobá záležitost , nestaví se na několik let ale na desítky (Kychová v Huslenkách již slouží více jak 100 let). **Ještě naopak chceme, aby byl tento zdroj chráněn i legislativně tj. vyřídit ochranné pásmo**. Legislativní vyřízení povolení, financování i následná realizace jakýchkoliv staveb je čím dál tím složitější , vidíme to na kanalizaci, kterou bude obec velmi složitě prosazovat a ještě složitěji financovat a proto si musíme vážit toho, co již máme a přistupovat k tomu velmi zodpovědně.*

5 základních léčivých bylinek pro jaro

Máme tady jaro a s nimi přicházejí teplejší dny a více času stráveného venku. Proto je dobré vědět, které bylinky jsou pro toto období to pravé.

Měsíček

Jedná se o jednu z nejlepších bylin, které se používají při onemocnění nebo poranění pokožky – popáleniny, záněty, řezy, modřiny, malé otevřené rány atp. Látky, které jsou v této květině, pracují tvrdě proti bakteriím, virům i houbám. Kvůli těmto silným vlastnostem se měsíček používá i na uklidnění popálené kůže od sluníčka, infekci ucha, ekzém, akné nebo kousnutí hmyzem. Více o účinku měsíčku

- Čaj: 1 vrchovatá lžička se zalije 250 ml vody a chvilku se nechá vyluhovat.
- Tinktura: Hrst květu zalijeme 1 listrem pravé pálenky a necháme 14 dní luhovat na sluníčku.

List kopřivy

List kopřivy obsahuje množství přírodních antihistaminik a má i mnoho protizánětlivých vlastností. Proto je velmi efektivní při léčbě všech příznaků spojených se sezónními alergiemi, tj. kýchání, svrbění, závratě a pálení očí. List kopřivy má vysoký obsah vitamínů a minerálů. Nejlepší způsob, jak požívat tuto bylinku je prostřednictvím bylinných čajů nebo tinktur. Více o účincích kopřivy.

- Čaj: vrchovatou lžičku zalijeme 250 ml vody a krátce vyluhujeme.
- Tinktura: oddenek kopřivy očistíme a nakrájíme na drobno. Dáme do láhve a zalijeme 30-40 % pálenkou. Uzavřenou láhev necháme 14 dní na teplém místě.

Kořen pampelišky

Květy, listy i kořeny jsou prospěšné a každý pracuje různým způsobem. Kořen je neuvěřitelný, když se používá pro detoxikaci jater a žlučníku. Pampeliškový kořen je také velmi účinný v boji proti rakovinným buňkám. Navíc je bohatý na spoustu vitamínů a minerálů. Používá se v tinkturách a čajích. Více o účincích pampelišky.

- Čaj: 1 vrchovatá lžička kořene se přes noc dá do 250 ml studené vody a druhý den ji zahřejeme k varu. Směs scedíme a pijeme půl hodiny před a také po snídani.
- Tinktura: nastrouhejte kořen a zalijte 40 – 50 % alkoholem. Necháme 1 měsíc luhovat za občasného promíchání. Po uplynutí doby směs scedíme a dáme do lahvičky, kterou schováme na chladné místo. Tinkturu z kořene užíváme 3x denně 30 – 60 kapek.

Třezalka tečkovaná

Je známá pro svou schopnost účinně léčit příznaky mírné deprese, může být používaná také k léčbě neurologické bolesti, napětí, úzkosti a podrážděnosti. Třezalku můžeme používat taky zevně, kdy je skvělá pro léčbu modřin, ran a spálenin. Více o účincích třezalky tečkované.

- Čaj: 2 čajové lžičky byliny, zalijeme šálkem vroucí vody a 15 minut luhujeme. Pít můžeme 1-3x denně.
- Olej: květy dáme do lahve až po hrdlo a zalijeme

olivovým olejem. Květy musíme do oleje pořádně ponořit a v uzavřené láhvi nechat několik týdnů na teplém místě luhovat. Po čase se olej obarví do červena. Směs přecedíme a připravíme si do lahviček, do které olej uzavřeme. Skvělý je olej na popáleniny.

Řebříček

Je vynikající pro léčbu chřipky a horečky. Čaj vyrobený z řebříčku můžeme dochutit listem z máty, abychom zjemnili hořkou chuť. Více o účincích řebříčku.

- Čaj: 1 vrchovatou lžičku spaříme 250 ml vody.
- Tinktura: květy žebříčku naplníme do lahve a zalijeme 40 % pálenkou a necháme 14 dní na sluníčku.

Základních 5 TOP pro letošní jaro. Bylinky můžeme používat jako odvar, zábal, tinkturu nebo čaj. Sami uvidíte a oceníte „zázraky" které zvládne i přírodní bylinka

Na kopřivové pesto potřebujeme:

- asi 3 větší hrsti čerstvých kopřiv
- 2 polévkové lžíce sezamu
- 2 polévkové lžíce konopných semínek
- 4 větší špetky pepře
- 3 větší špetky soli
- 1 stroužek česneku
- panenský olivový olej (asi 1 menší hrnek)

Pesto by se zajisté dalo připravit tak, že se veškeré suroviny dají do mixéru a je hotovo. Tady je ale trochu jiný postup:

Kopřivy vložíme do **vroucí vody** a necháme je asi **minutu povařit**. Ihned je zcedíme a vložíme do mixéru – nemáme-li příliš výkonný mixér nebo používáme ruční, raději kopřivy **pokrájíme** na menší kousky.
Vodu po kopřivách nevylévejte, *ale vypijte ji jako* **čaj** *nebo ji použijte jako základní* **vývar** *na polévku či omáčku – má nasládlou chuť a je moc dobrý.*
Je-li na vás chuť příliš výrazná a silná, zjemněte čaj mátou a heřmánkem buď tak, že bylinky přidáte ještě do vroucí vody, nebo do vychladlé vody vložíte bylinky, přivedete k varu, necháte chvíli odležet, zcedíte a pijete.
Mezitím, co se kopřivy vaří, **opražíme semínka.** Když zlátnou, přidáme **sůl a pepř**, ještě pár vteřin necháme na pánvi a přidáme ke kopřivám do mixéru.
Vložíme ještě **stroužek česneku**, trochu **olivového oleje** a začneme mixovat. U oleje není přesné množství, protože ho při mixování **přidáváme postupně**, dokud nezískáme konzistenci, jakou si přejeme. Můžeme tedy vytvořit hustší pomazánku či řidší omáčku.
Pesto podáváme jako klasické pesto, jak jsme zvyklí či místo pomazánky nebo jako dip na namáčení nejrůznějších drobností. Fantazii a chutím se meze nekladou.

Dobrou chuť a život plný energie!

Kam na procházku a výlet v našem okolí:
Zřícenina Janův hrad, rozhledna Doubrava, Kaple sv. Panny Marie Lurdské, Chladná studna.
Do Bratřejova pod dvousetletou hrušeň, která svým věkem pamatuje prusko-rakouskou válku, je perfektním místem pro piknik a víkendový odpočinek. Výšlap na rozhlednu Vartovnu nebo magickou horu Klášťov.
Čertovy skály – Lidečko, skalní městečko – Pulčínsko.

ANTISTRESOVÁ OMALOVÁNKA

